Bijlage 1: bevindingen evaluatie bindend adviesrecht en verplichte participatie bopa

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Hierdoor is er geen sprake meer van meerdere bestemmingsplannen, maar één omgevingsplan. Als een nieuw initiatief niet past in het omgevingsplan, kan een omgevingsvergunning worden verleend in afwijking van het omgevingsplan. Dit heet de buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa).

Op 16 november 2023 heeft de gemeenteraad besloten in welke gevallen er bij een bopa bindend advies aan de raad gevraagd moet worden en wanneer er verplicht geparticipeerd moet worden door een initiatiefnemer. De volgende twee lijsten zijn vastgesteld.

Bindend adviesrecht
Lijst van aangewezen gevallen van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit waarbij de gemeenteraad is aangewezen als adviseur:

a. projecten met betrekking tot energieopwekking en energieopslag ten behoeve van bedrijfsmatige exploitatie;
b. bovenlokale infrastructurele projecten, zoals hoogspanningsverbindingen of aanpassingen aan N-wegen;
c. het oprichten, bouwen, uitbreiden of veranderen van een gebouw ten behoeve van een maatschappelijke voorziening als er sprake is van een maatschappelijk gevoelig initiatief, zoals bijvoorbeeld een school, een crematorium, een AZC, een religieuze ontmoetingsplek of mestverwerkend bedrijf;
d. het bouwen op, uitbreiden of veranderen van (het gebruik van) een defensieterrein.

Verplichte participatie
Lijst van aangewezen gevallen van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit waarbij participatie voor de initiatiefnemer verplicht is:

a. het bouwen, verbouwen of uitbreiden van één of meerdere woningen;
b. het oprichten, veranderen, of uitbreiden van bedrijven;
c. projecten met betrekking tot energieopwekking en energieopslag
d. infrastructurele projecten
e. het bouwen van bouwwerken, geen gebouw zijnde;
f. activiteiten die project-m.e.r.-plichtig zijn;
g. het toestaan van permanente bewoning in een recreatiewoning
h. de realisering en uitbreiding van maatschappelijke-, sport- en recreatieve voorzieningen en bedrijven;
i. het bouwen, op uitbreiden of veranderen van (het gebruik van) een defensieterrein.

In dit besluit is tevens besloten dat deze lijsten uiterlijk één jaar na inwerkingtreding van de Omgevingswet geëvalueerd dienen te worden.

Opzet evaluatie:
Uit het raadsbesluit blijkt dat de evaluatie enkel gaat om de inhoud van de twee lijsten. Verder zijn er geen voorwaarden gesteld aan de vorm van de evaluatie. Er is gekozen om de evaluatie intern uit te voeren met de planjuristen van Planvorming & Ontwerp en de omgevingsadviseurs van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving met ondersteuning van een participatieadviseur.

<u>Bindend adviesrecht</u>
Er bestaat op dit moment geen behoefte om de lijst voor het bindend adviesrecht aan te passen. Er zijn geen nieuwe inzichten opgedaan waaruit blijkt dat er categorieën toegevoegd dienen te worden of dat de genoemde categorieën overbodig of onpraktisch zijn. Deze lijst wordt dus niet aangepast.

Verplichte participatie

Er bestaat de behoefte om de lijst voor verplichte participatie aan te passen. Omgevingsadviseurs hebben gemerkt dat enkele bestaande categorieën verduidelijkt dienen te worden voor aanvragers van de bopa. Daarnaast wordt er een categorie verwijderd van de lijst en wordt er een categorie toegevoegd.

Voorgestelde wijzigingen

Lijst van aangewezen gevallen van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit waarbij participatie voor de initiatiefnemer verplicht is:

- ***a. in ieder geval als de lijst van aangewezen gevallen waarin de gemeenteraad bindend advies dient te geven van toepassing is;***
- b. het bouwen, verbouwen of uitbreiden van één of meerdere ***(tijdelijke)*** woningen;
- c. het oprichten, veranderen, of uitbreiden van bedrijven;
- ***d. het oprichten, veranderen, of uitbreiden van agrarische bedrijven;***
- ***e. het oprichten, veranderen, of uitbreiden van detailhandel;***
- ***f. het oprichten, veranderen, of uitbreiden van horeca;***
- ***g. het oprichten, veranderen of uitbreiden van dienstverlening;***
- h. projecten met betrekking tot energieopwekking en energieopslag;
- *i.* **(Bovenlokale)** infrastructurele projecten ***(waaronder in ieder geval wordt verstaan: verkeersinfrastructuur, (fiets)bruggen, geluidschermen, laadpleinen met carports, zendmasten en waterbouwkundige werken)****;*
- j. het bouwen van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, indien het bouwwerk:
  - ***i. hoger is dan 6 m; of***
  - ***ii. groter is dan 25 m²;***
- k. activiteiten die project-m.e.r.-plichtig zijn;
- l. het toestaan van permanente bewoning in een recreatiewoning;
- m. de realisering en uitbreiding van maatschappelijke-, sport- en recreatieve voorzieningen en bedrijven;
- n. het bouwen, op uitbreiden of veranderen van (het gebruik van) een defensieterrein;
- ***o. het realiseren en/of gebruiken van verblijfsruimte voor internationale werknemers.***

Toelichting

1. Ter verduidelijking is toegevoegd dat bij een aanvraag, waarop het bindend advies van de raad van toepassing is, er altijd geparticipeerd dient te worden door de initiatiefnemer.
2. Bij onderdeel b wordt verduidelijkt dat ook bij tijdelijke woningen, zoals in geval van een tijdelijke woonunit of tijdelijke bewoning van een gebouw geparticipeerd dient te worden.
3. De categorie bedrijven is nader verduidelijkt naar agrarische bedrijven, detailhandel, horeca en dienstverlening. Ook bij dit soort bedrijven dient geparticipeerd te worden.
4. Het bleek onduidelijk te zijn wat bedoeld werd met ‘infrastructurele projecten’ en hoe deze categorie zich verhoudt met de aangepaste categorie ‘bouwwerken, geen gebouw zijnde’. Er is daarom aangegeven, welke infrastructurele projecten in ieder geval onder deze categorie vallen.
5. We zijn tot de conclusie gekomen dat het opnemen van een bouwwerk, geen gebouw zijnde niet nodig is. Voorbeelden hiervan zijn terreinafscheidingen, vlaggenmasten en overkappingen. Naar ons oordeel is participatie in deze gevallen onnodig bezwarend. Om te voorkomen dat bij de grotere bouwwerken, geen gebouwen zijnde niet geparticipeerd wordt, is er een drempel opgenomen. Pas als een bouwwerk, geen gebouw zijnde hoger is dan 6 m of groter dan 25 m² geldt de participatieplicht. Dit sluit aan bij de regels uit het omgevingsplan. Bouwwerken, geen gebouw zijnde lager dan 6 m en kleiner dan 25 m² zijn doorgaans op grond van het omgevingsplan rechtstreeks toegestaan en dus is er geen bopa voor nodig. Er is gekozen om geen drempel toe te voegen voor het geluidsniveau (db-waarden). De eisen omtrent het toegestane geluidsniveau zijn geborgd in het Besluit bouwwerken leefomgeving (BBL) en worden getoetst bij de omgevingsvergunning voor een technische bouwactiviteit en niet de bopa.
6. In het nieuwe beleid huisvesting internationale werknemers staat dat participatie verplicht is. Om dit te kunnen toepassen dit onderdeel o toegevoegd te worden aan deze lijst.